

STIFTELSEN VERDIGHETSENTERET

Strategiplan 2024–2026

Verdighetsenteret
KOMPETANSE FOR EN VERDIG ALDERDOM

STRATEGIPLAN 2024–2026
VERDIGHETSENTERET

Vedtatt: Desember 2023

Trykk: Aksell
Grafisk design: PART
Illustrasjon: PART
Foto: Ingerid Jordal (s. 1, 12, 15)
Silje Robinson (s. 8, 11, 16, 21, 23)
Sebastian von Hofacker (s. 14)

Bildene på s. 8, 16, 21 og 23 er fra prosjektet *Årringer*
– et samarbeidsprosjekt mellom Nasjonalt senter for
aldring og helse og Verdighetsenteret.

Innhold

4	Om strategien
5	Samfunnsoppdrag
6	Verdier
6	Arbeidsområder
10	Kompetanseheving
11	> Kompetanseheving til helsepersonell
12	> Kompetanse på god organisering av frivillig innsats
13	> Brobygging fra teori til praksis
14	> Kommunikasjon og etikk
15	> Hjemmetid og hjemmedød
17	Fagutvikling og forskning
18	Rådgiving og veiledning
19	Samfunnsstemme
20	Organisasjon
21	Prioriteringskriterier for vårt arbeid
22	Strategisk modell

Om strategien

Strategien viser hvor Verdighetsenteret vil rette innsatsen i perioden 2024–2026.

Norge står, i likhet med andre land, overfor flere sosio-demografiske utfordringer.

Den norske befolkningen lever stadig lengre, noe som er en positiv utvikling som skyldes økt levestandard og helsetjenester av høy kvalitet. Samtidig fører høy alder til økte behov for pleie- og omsorgstjenester, samt behov for støtte fra sosiale nettverk og et inkluderende sivilsamfunn.

Offentlige dokumenter, stortingsmeldinger og forskning belyser aktuelle og fremtidige utfordringer knyttet til den aldrende befolkningen. Dette understreker Verdighetsenterets betydningsfulle visjon om å arbeide for en verdig alderdom for alle, som nå fremstår som mer relevant enn noensinne. I den kommende strategiperioden vil Verdighetsenteret sette søkelys på initiativer som bidrar til å nå politiske målsetninger på dette feltet og fremme vilkårene for en verdig alderdom.

En verdig alderdom for alle

VERDIGHETSENTERETS VISJON

Samfunnsoppdrag

Verdighetsenteret er et tverrfaglig nasjonalt kompetansesenter som formidler og utvikler kunnskap innen eldreomsorg. Vi har et særlig fokus på sårbare gamle, etikk og den økende andelen personer med demens.

Stiftelsen Verdighetsenteret jobber for å:

- > heve kompetansen til helsepersonell og alle som jobber med frivillighetskoordinering og aktivitet i eldreomsorgen. Våre fagfelt er palliasjon, frivillighet og kultur, akuttmedisin, praktisk implementering og kommunikasjon
- > fremme helhetlig omsorg ved å synliggjøre tverrfaglige perspektiver innen aldersvennlig stedsutvikling, kunst, musikk, natur og aktivitet
- > være synlige i samfunnsdebatten og påvirke politikere og beslutningstakere til å prioritere tiltak som bidrar til en verdig alderdom

Verdighetsenteret er en ideell stiftelse som jobber på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet. Senterets arbeid inngår som ett av tiltakene i Kompetanseløft 2025, som er regjeringens plan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

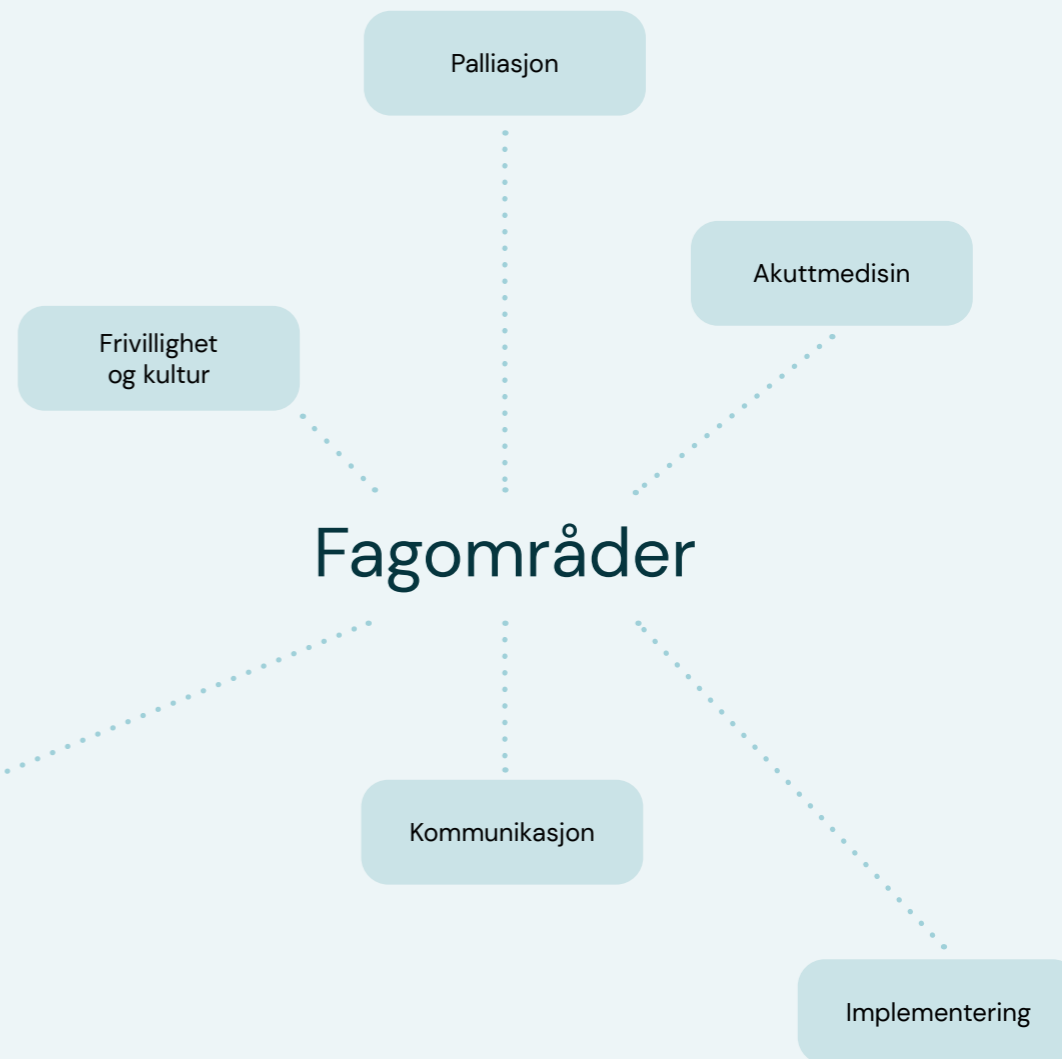
Verdier

Verdifundamentet vårt tar utgangspunkt i at sårbare gamle og deres pårørende skal møtes med *verdighet, respekt og omsorg*. Våre verdier samsvarer med holdninger fra hospice-tradisjonen og fagfeltet palliasjon. Begge vektlegger et helhetlig menneskesyn hvor en ivaretar fysiske, psykososiale og åndelige/eksistensielle behov hos den enkelte.

Organisasjonsverdiene i strategiperioden er *samarbeid, kvalitet og nyskapende* og vil danne grunnlag for vår organisasjonskultur og vår atferd.

Fagområder

HOVEDMÅL

Verdighetsenteret er en foretrukken nasjonal kompetanseaktør innen eldreomsorg. Vi utvikler, formidler og sprer kunnskap innen våre fagområder.

Kompetanseheving

Verdighetsenteret tilbyr relevante etter- utdanninger og kurs, samt videreutvikler våre kompetansetilbud for å styrke eldreomsorgen

Behovet for kompetanseheving gjennom hele yrkeslivet og et fleksibelt utdanningssystem i hele landet, fremheves i nasjonale planer og strategier. Med knapphet på arbeidskraft i eldreomsorgen vil Verdighetsenteret fortsette med å tilby tilgjengelig og fleksibel kompetanseheving nasjonalt. Slik vil VS arbeide for å sikre at bosted ikke blir et hinder for livslang læring, og bidra til at kommunene har ansatte som innehar kompetansen de trenger.

I den kommende strategiperioden vil vi fortsette å tilby lavterskel etterutdanningsprogrammer og tilpasse kurs og fagdager spesielt for ansatte innen eldreomsorgen.

*Verdighetsenteret tilbyr fagformidling
med en kreativ tilnærming*

*Evne til etisk refleksjon og helhetlig ivaretagelse
av den gamle i tråd med hospicetradisjonen
vil være sentral i all fagformidling*

Kompetanse til helsepersonell i palliasjon og akuttmedisin i eldreomsorg

Økning i antall eldre i befolkningen, samt eldre med komplekse helseproblemer understreker behovet for kontinuerlig oppdatering og ny kunnskap for helsepersonell.

Kommunehelsetjenesten har de siste årene fått et stadig større ansvar for å ivareta de eldste innbyggerne. Viktigheten av oppdatert og faglig kompetent helsepersonell nettopp i denne tjenesten er derfor fremdeles aktuelt og økende.

- > Verdighetsenteret vil i strategiperioden videreføre etterutdanningene Palliativ eldreomsorg og Akuttmedisinsk eldreomsorg til fagutdannet helsepersonell
- > Verdighetsenteret vil i økende grad ta i bruk simulering som læringsmetode for å styrke kompetansen til helsepersonell i praksis

Kompetanse på god organisering av frivillig innsats

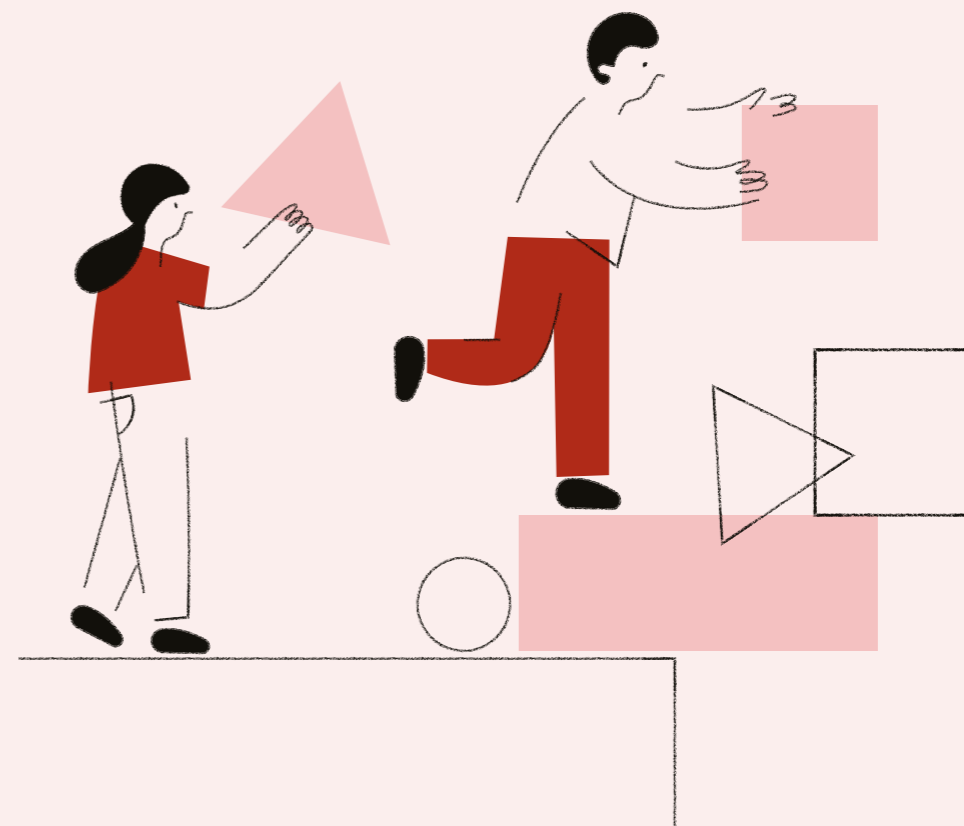
Frivillig innsats er en berikende ressurs og en viktig del av et helhetlig omsorgsperspektiv. Frivillige kan muliggjøre et mer mangfoldig og kreativt aktivitetstilbud for eldre, en naturopplevelse og et sosialt fellesskap. Seniorekraften og frivillighet blir ofte nevnt som gode løsninger på en presset helsetjeneste og eldreomsorg, men uten en tydelig rolledefinisjon og konkretisering av hvilke oppgaver denne ressursen kan bidra med. Kompetanse på god organisering av frivillig innsats for og med eldre er derfor høyaktuelt og vil bidra til å styrke og kvalitetssikre det frivillige aktivitetstilbudet i eldreomsorgen.

- > Verdighetsenteret vil i strategiperioden være en spydspiss for å øke kompetansen på ledelse og organisering av frivillighet i eldreomsorgen, både i helse- og omsorgssektoren og i frivillig sektor, og fremme samarbeid mellom disse
- > Verdighetsenteret vil i strategiperioden utvikle og tilby nye moduler med tema som Frivillighet i demensomsorg, Frivillighet i palliasjon og Kulturformidling i eldreomsorg.
- > Etterutdanningen Frivillighet i eldreomsorg videreføres i strategiperioden

Brobygging fra teori til praksis

Å etablere en forbindelse mellom teori og praktisk utførelse er et vesentlig fokusområde for å kunne påvirke og forbedre eksisterende praksis, slik at tjenestene som tilbys forblir i samsvar med den nyeste og oppdaterte kunnskapen som er tilgjengelig. Likevel er det viktig å erkjenne at utvikling og formidling av anbefalinger, ikke automatisk resulterer i endringer i kliniske praksisen.

- > Verdighetsenteret vil i strategiperioden videreutvikle etterutdanningen Praktisk implementering der målet er å heve kompetansen til ansatte i eldreomsorgen som jobber med implementering i helsetjenesten

Kommunikasjon og etikk

Den teknologiske utviklingen og nye behandlingsmetoder kan gi flere eldre mulighet for bedre helse og mulighet for å behandle sykdom. Selv om dette er positivt stiller det samtidig økte krav til legen og øvrig helsepersonell når det kommer til å avveie om hva som er til beste for den gamle. Med en forventning om et økt press på helsetjenestene i årene som kommer er det grunn til å forvente at behovet for å prioritere blir større. Faglige og menneskelige hensyn er sentralt i disse avveiningene. Evnen til å ta slike begrunnede begrensende valg er en viktig del av helsepersonellens faglige skjønn. Personellet må ha kompetanse om og settes i stand til å ta slike beslutninger, til å stå i dem og til å kommunisere dem til pasienter, pårørende og kollegaer.

- > Verdighetsenteret vil i strategiperioden tilby kompetanseheving i kommunikasjon for leger og øvrig helsepersonell med fokus på samtaler ved akutt og kritisk sykdom, livets slutt og død.
- > I møte med mennesker, og spesielt sårbare gamle, vil både helsepersonell og frivillige komme opp i situasjoner som kan by på etiske utfordringer. Verdighetsenteret vil derfor legge særlig vekt på å øke kompetansen blant frivillighetskoordinatorer og helsepersonell når det gjelder systematisk etisk refleksjon som et tiltak for å forbedre kvaliteten og fremme god praksis i eldreomsorgen.

Selv om risikoen for å få demens for hvert enkelt går ned, vil antall personer med demens øke som følge av at det blir mange flere eldre.

- > Verdighetsenteret vil i de kommende år ha et særlig fokus på å styrke kommunikasjonsferdighetene til helsepersonell og ledere av frivillige i møte med personer med demens og deres pårørende.

Hjemmetid og hjemmedød

Dersom syke og skrøpelige eldre skal kunne bo lengre hjemme, også i den siste livsfasen, trengs det et nettverk av omsorgs- og fagpersoner som lager trygge rammer. Innsatsen og betydningen av pårørende eller personer fra den eldres private nettverk er uvurderlig for at lengre hjemmetid og hjemmedød blir en realitet.

- > Verdighetsenteret vil i strategiperioden bidra til å bygge en bro mellom det offentlige sitt tilbud og omsorgen alle kan bidra med gjennom kurset Sistehjelp.
- > Verdighetsenteret vil i strategiperioden tilby kompetanseheving til helsepersonell og frivillig sektor relatert til sårbare hjemmeboende

Kompetansehevingstiltakene ved Verdighetsenteret supplerer hverandre og er sentrale i forhold til at den gamle opplever en verdig alderdom

Fagutvikling og forskning

Verdighetsenteret bidrar til utvikling og formidling av holdninger, kunnskap og ferdigheter innen eldreomsorg

Verdighetsenteret skal kjennetegnes av en fremragende etisk forståelse og faglig dyktige ansatte med ekspertise innen eldreomsorg. Vi har som mål å være en toneangivende aktør innen våre spesifikke fagområder.

I strategiperioden 2024–2026 vil Verdighetsenteret

- > I tråd med den nye eldrereformen «Felleskap og meistring – Bu trygt heime», vil senteret ha særlig oppmerksomhet på hjemmeboende eldre slik at den enkelte opplever trygghet og mulighet til deltakelse i sosialt fellesskap
- > Utvikle fagressurser og kunnskap om frivillighet i hjemmetjenesten
- > Samarbeide med sentrale aktører innen kunst, kultur og helse for å fremme et helhetlig omsorgsperspektiv i møte med et mangfoldig samfunn
- > Samarbeide og forske med aktuelle miljøer for å bedre vilkårene for en verdig alderdom
- > Være et bindeledd i aktuelt nettverk for å videreutvikle fagfeltet frivillighet i palliasjon
- > Tilegne seg og formidle kunnskap om velferdsteknologiens muligheter og utfordringer
- > Utvikle kurs og kompetansehevingstilbud innen etisk refleksjon

Rådgiving og veiledning

Verdighetsenteret er en anerkjent rådgiver og foregangsaktør innen våre fagområder.

Verdighetsenteret har som mål å bli anerkjent som en pålitelig og høyt verdsatt rådgiver på kommunalt, regionalt og statlig nivå innen eldreomsorg. Vår ambisjon er å etablere oss som en anerkjent kilde og ressurs for ekspertise og veiledning innen eldreomsorg og veiledning innen frivillig innsats i eldreomsorg.

- > Opprettholde aktiv kontakt inn mot folkevalgte og beslutningstakere, sentrale samfunnsaktører og fagmiljøer

Samfunnsstemme

Verdighetsenteret øker engasjementet for og fokuset på eldreomsorg. Vi formidler kunnskap og verdier gjennom media, publikasjoner og arrangementer.

I møte med en økende andel eldre i befolkningen blir det stadig viktigere å intensivere innsatsen og fokuset på eldreomsorg. Verdighetsenteret erkjenner betydningen av å styrke engasjementet for og fokuset på eldreomsorg. Både for å støtte ansatte i eldreomsorgen og for å understreke den betydningsfulle rollen de eldre innehar i vårt samfunn. Vårt mål er å skape et miljø som fremmer et aldersvennlig samfunn, hvor eldre enkeltindivider verdsettes for deres erfaringer og visdom, samtidig som de tilbys nødvendig støtte for et liv i verdighet. Gjennom effektiv kunnskaps- og verdiformidling via ulike mediekkanaler, publikasjoner og arrangementer, ønsker vi å spre bevissthet, dele verdier og kunnskap for å fremme et samfunn som verdsetter eldre og forbedrer deres livskvalitet.

Meningsområder 2024–2026:

- > Helhetlig omsorgsperspektiv
- > Kompetanse til og verdsettelse av ansatte, frivillige og pårørende i eldreomsorgen
- > Verdig hjemmetid, og hjemmedød som mulighet for alle som ønsker det.
- > Frivillighetens rolle i eldreomsorgen

Organisasjon

Verdighetsenteret har et godt arbeidsmiljø som er faglig og personlig utviklende, inkluderende og som baserer seg på dialog, godt lederskap og medvirkning fra alle ansatte. Gjennom vårt arbeid sikrer vi en trygg økonomi som stimulerer til videre vekst.

I en tid preget av raske samfunnsmessige endringer og økende kompleksitet er det av avgjørende betydning for en kompetanseorganisasjon som Verdighetsenteret å opprettholde et sterkt og inkluderende arbeidsmiljø. Slik vil vi kunne tiltrekke, beholde og utvikle dyktige fagpersoner som er engasjert i å oppfylle vårt oppdrag. Samtidig må vi være bevisste på vår rolle i å støtte oppnåelsen av FNs bærekraftsmål, som peker på nødvendigheten av en bærekraftig og inkluderende fremtid. Gjennom effektiv kommunikasjon med folkevalgte og beslutningstakere, samt tette bånd til sentrale samfunnsaktører og faglige miljøer, kan vi sikre at vår kompetanse og innsats spiller en avgjørende rolle i å forme og påvirke politiske beslutninger og praksis som styrker eldreomsorgen og samfunnet som helhet.

I strategiperioden 2024–2026 vil Verdighetsenteret

- > Fremme mangfold
- > Synliggjøre bærekraftsmål i organisasjonen og i vår offentlige profil
- > Sikre profesjonell drift ved å ha og ivareta nødvendige rutiner og prosedyrer

Prioriteringskriterier for vårt arbeid

- > Vil dette bidra til en verdig alderdom?
- > Bidrar dette til økt kunnskap om og kompetanse innenfor våre fagfelt?
- > Vil dette styrke kjennskap til Verdighetsenteret blant relevante målgrupper?
- > Tar vi en rolle der få eller ingen andre er?

VISJON

En verdig alderdom for alle

MÅL

Verdighetsenteret er en foretrukken nasjonal kompetanseaktør i å utvikle, formidle og spre kunnskap innen våre fagområder

Kommunikasjon

FAGOMRÅDER

Implementering

Frivillighet
og kultur

Akuttmedisin

Palliasjon

SAMFUNNSOPPDRAG

Verdighetsenteret er et tverrfaglig nasjonalt kompetansesenter som formidler og utvikler kunnskap innen eldreomsorg. Vi har et særlig fokus på sårbare gamle, etikk og den økende andelen personer med demens.

Kompetanseheving

Organisasjon

Fagutvikling
og forskning

Rådgivning
og veiledning

INNSATSOMRÅDER

Samfunnsstemme

VERDIER

FORANKRING

ORGANISASJONSVERDIER

Verdighet

Hospice-
tradisjon og
palliasjon

Samarbeid

Respekt

Kvalitet

Omsorg

Nyskapende

STIFTELSEN VERDIGHETSENTERET
ULRIKSDAL 10, 5009 BERGEN
WWW.VERDIGHETSENTERET.NO